



CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/163/99

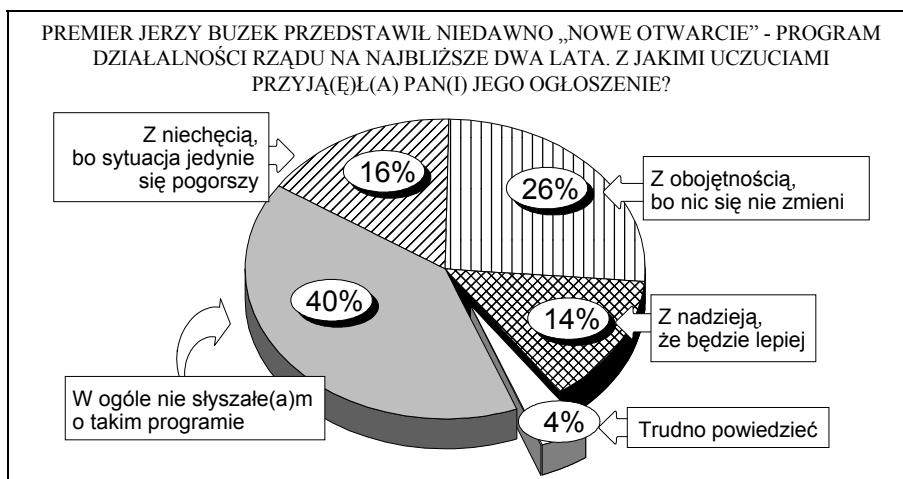
O PROGRAMIE „NOWE OTWARCIE” I SPOSOBACH POPRAWY FUNKCJONOWANIA RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- ◆ Ogłoszenie przez premiera Buzka programu działalności rządu na najbliższe dwa lata zostało przyjęte przez opinię publiczną z dużą rezerwą. Znaczna część społeczeństwa (40%) w ogóle nie słyszała o takim planie, a wśród pozostałych osób dominuje obojętność i przekonanie, że nic się nie zmieni.



- ◆ Spośród założeń przyjętych przez rząd ankietowani za priorytetowe uznawali najczęściej tworzenie nowych miejsc pracy (61%), a następnie poprawę sytuacji na wsi i w rolnictwie (47%). Niemal dwie piąte respondentów (37%) wymieniło w tym kontekście zwiększenie bezpieczeństwa obywateli, a ponad jedna czwarta (29%) - porządkowanie reform. Tylko niewielka grupa ankietowanych (7%) za jedną z najważniejszych spraw uznała przygotowanie do członkostwa Polski w Unii Europejskiej.
- ◆ Wybierając z podanej listy dwa czynniki, które mogłyby zapewnić lepsze funkcjonowanie rządu, badani najczęściej zwracali uwagę na potrzebę przeprowadzenia zmian personalnych w składzie obecnego gabinetu (47%) oraz konieczność większej stanowczości premiera w podejmowaniu decyzji (39%). Potrzebę lepszej współpracy między rządem a parlamentem podkreślało 30% ankietowanych, a niewiele mniej (25%) akcentowało konieczność lepszego porozumienia między koalicjantami - AWS i UW. Najmniej osób (9%) skłonnych było upatrywać poprawy funkcjonowania rządu w lepszej współpracy wewnątrz samej AWS. Część respondentów (13%) podzielała opinię, że nic już nie poprawi funkcjonowania rządu i w tej sytuacji powinien się on podać do dymisji.

Po blisko dwóch latach od powołania gabinetu Jerzego Buzka jego wizerunek w społeczeństwie jest bardzo niekorzystny. Społeczne poparcie dla rządu utrzymuje się na rekordowo niskim poziomie, nienotowanym od roku '89¹. Ze strony opozycji pojawiają się głosy o wyczerpaniu się możliwości obecnego rządu czy nawet całej koalicji oraz postulaty rozpisania nowych wyborów parlamentarnych. W tej sytuacji podejmowane są próby poprawy funkcjonowania koalicji i społecznego wizerunku rządu. Pod koniec września premier Jerzy Buzek ogłosił program „Nowe otwarcie” - przedstawiający priorytety działalności rządu na najbliższe dwa lata. W ostatnich tygodniach trwały również rozmowy w ramach koalicji i samych partii na temat zmian w rządzie mających zapewnić jego lepsze funkcjonowanie, zakończone podpisaniem (już w trakcie realizacji naszego badania²) aneksu do umowy koalicyjnej. Przyjęte rozstrzygnięcia nie przyniosły spodziewanych głębokich zmian w składzie rządu. Ustalono natomiast, że należy bardziej stanowczo egzekwować zasadę popierania przez członków koalicji propozycji rządowych.

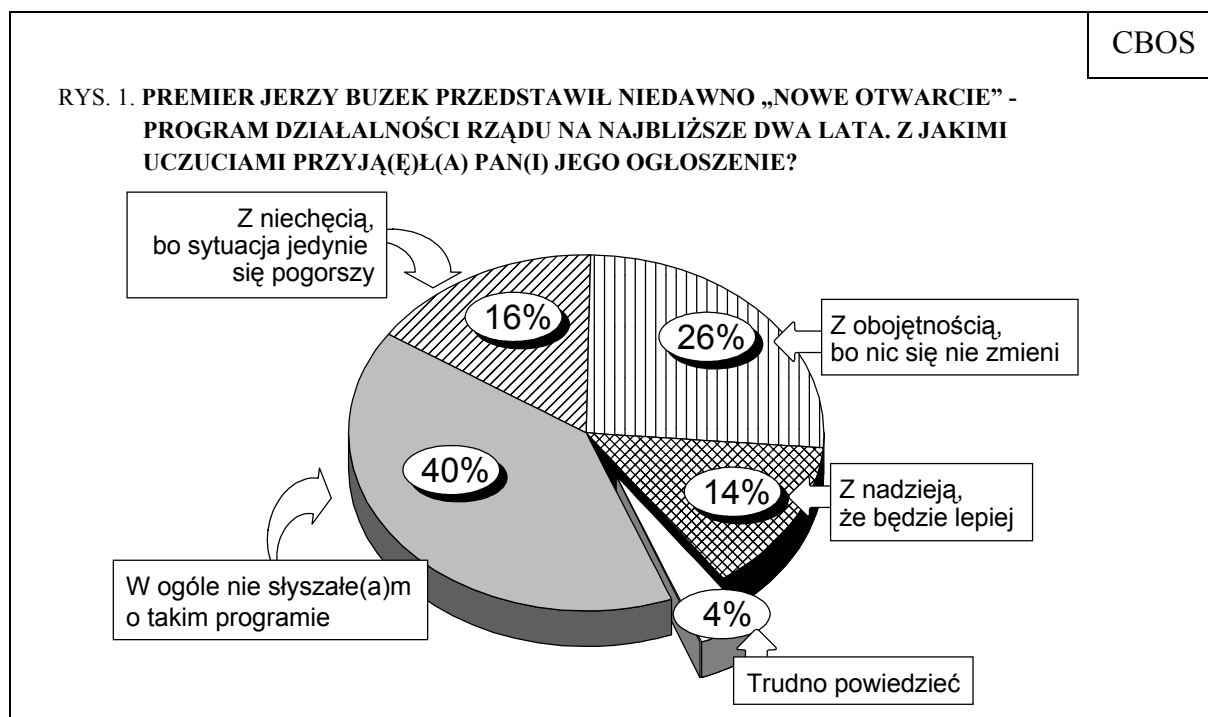
W związku z wydarzeniami ostatnich tygodni zapytaliśmy badanych o ich opinie na temat programu „Nowe otwarcie” i sposobów poprawy funkcjonowania rządu.

¹ Por. komunikat CBOS „Stosunek do rządu i naczelnych organów państwa”, październik '99.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (113) przeprowadzono w dniach 5-11 października '99 na liczącej 1111 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

OPINIE O PROGRAMIE „NOWE OTWARCIE”

Ogłoszenie przez premiera Buzka programu „Nowe otwarcie” zostało przyjęte przez opinię publiczną z dużą wstrzemięźliwością. Do znacznej części badanych (40%) w ogóle nie dotarła informacja o przedstawieniu przez rząd takiego programu. Pozostali najczęściej zareagowali obojętnością (26% ogółu ankietowanych), przewidując, że i tak nic się nie zmieni. Co siódmy respondent przyjął zamierzenia rządu z nadzieją na poprawę sytuacji i niemal tyle samo odniosło się do nich z niechęcią, ponieważ spodziewają się jedynie pogorszenia.



Reakcje na ogłoszenie programu działalności rządu są zróżnicowane ze względu na identyfikację polityczną badanych i ich preferencje partyjne. Prawicowe poglądy polityczne sprzyjają nadziejom na poprawę sytuacji, lewicowe zaś - częściej wiążą się z pesymistycznymi prognozami. W elektoratach partyjnych program ten został różnie odebrany. Najprzychylniej przyjęli go zwolennicy AWS: w elektoracie tym (oczywiście wśród osób, które w ogóle o nim słyszały) przeważa nadzieja na pozytywne zmiany po jego wprowadzeniu

w życie. Wyraźnie więcej wątpliwości w tej sprawie mają sympatycy Unii Wolności, wśród których reakcje obojętności są nieco częstsze niż nadzieje na poprawę. Ponadto w elektoracie tej partii znacznie większa niż wśród zwolenników AWS jest grupa pesymistów, przewidujących jedynie pogorszenie sytuacji. Podobne reakcje jak wśród potencjalnych wyborców UW ogłoszenie „Nowego otwarcia” wywołało w elektoracie Unii Pracy, w którym dominuje obojętność, a nadzieje wyraźnie przeważają nad niechęcią. Z dużo większą rezerwą przyjęli ogłoszenie rządowego planu działalności zwolennicy ugrupowań tworzących poprzednią koalicję rządową. O ile jednak wśród wyborców PSL zdecydowanie przeważa obojętność, o tyle w elektoracie SLD prognozy pogorszenia sytuacji są częstsze niż przewidywanie braku zmian

Tabela 1

Premier Jerzy Buzek przedstawił niedawno „Nowe otwarcie” - program działalności rządu na najbliższe dwa lata. Z jakimi uczuciami przyją(ę)ł(a) Pan(i) jego ogłoszenie?	Potencjalne elektoraty				
	AWS	UW	UP	PSL	SLD
	w procentach				
Z nadzieją, że będzie lepiej	38	32	25	6	4
Z obojętnością, bo nic się nie zmieni	24	36	31	40	30
Z niechęcią, bo sytuacja jedynie się pogorszy	1	12	10	21	35
W ogóle nie słyszałem(a) o takim programie	31	19	35	30	27
Trudno powiedzieć	6	2	0	3	5

Respondenci proszeni o wskazanie dwóch najważniejszych, ich zdaniem, celów do realizacji, spośród założeń przyjętych przez rząd, za priorytetowe uznawali najczęściej tworzenie nowych miejsc pracy (61%). Na drugim miejscu, pod względem częstości wskazań, znalazła się poprawa sytuacji na wsi i w rolnictwie (47%). Niemal dwie piąte badanych (37%) za jedną z najważniejszych spraw uznało zwiększenie bezpieczeństwa obywateli, a więcej niż co czwarty (29%) - porządkowanie reform. Tylko niewielka grupa ankietowanych (7%) wymieniała w tym kontekście przygotowanie do członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

RYS. 2. KTÓRE Z PRZEDSTAWIONYCH PRZEZ PREMIERA GŁÓWNYCH CELÓW DO REALIZACJI PRZEZ RZĄD SĄ, PANA(I) ZDANIEM, OBECNIE NAJWAŻNIEJSZE? PROSZĘ WSKAZAĆ DWIE MOŻLIWOŚCI.



Na priorytetowe znaczenie przygotowania nowych miejsc pracy wskazywały zgodnie wszystkie grupy socjodemograficzne, w tym szczególnie bezrobotni i gospodynie domowe. Stosunkowo mało zróżnicowane społecznie były również opinie na temat ważności przygotowania do członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Nawet w grupach, które relatywnie częściej wymieniały ten cel wśród priorytetów rządowych, przede wszystkim w środowisku uczniów i studentów (21%), kwestia ta znalazła się na ostatnim miejscu.

Częstość wskazań pozostałych celów, wymienionych w programie ogłoszonym przez premiera, związana jest z cechami społeczno-demograficznymi badanych. Potrzebę zmiany polityki dotyczącej rozwoju wsi i rolnictwa podkreślali przede wszystkim rolnicy (95%), mieszkańcy wsi (68%) oraz ogólnie osoby słabiej wykształcone (z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym) i gorzej sytuowane. Odwrotna zależność występuje w przypadku częstości wskazań porządkowania reform. Im większe miejsce zamieszkania i wyższe wykształcenie badanych, tym częstsze opinie, że jest to kwestia pierwszoplanowa. Wśród priorytetów wymieniło ją 45% mieszkańców największych miast i tylko 14% mieszkańców wsi, 53% osób z wyższym wykształceniem i jedynie 15% z podstawowym, co drugi przedstawiciel kadry kierowniczej, inteligencji i pracowników

umysłowych niższego szczebla oraz 48% uczniów i studentów, a tylko 1% rolników. Podobnie im większe miejsce zamieszkania i wyższe wykształcenie badanych, tym częstsze akcentowanie potrzeby zwiększenia bezpieczeństwa obywateli.

Postrzeganie najważniejszych celów do realizacji zależy również od specyfiki elektoratu danego ugrupowania, choć niemal w każdym z nich najczęściej wskazywano na zwiększanie liczby miejsc pracy, a najrzadziej - na przygotowanie do członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej. Wśród zwolenników dwóch największych ugrupowań (AWS i SLD) panuje w tej mierze dość duża zgodność - oba elektoraty wśród priorytetów wymieniają kolejno tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawę sytuacji na wsi i w rolnictwie. W przypadku pozostałych spraw zwolennicy AWS nieco większy nacisk kładą na uporządkowanie reform, natomiast sympatycy SLD - na poprawę bezpieczeństwa. Elektorat UW stosunkowo często wśród najważniejszych celów do realizacji wymienia naprawę reform oraz przygotowania do integracji Polski z Unią Europejską. Dla zwolenników PSL pierwszoplanowe znaczenie ma poprawa sytuacji na wsi i w rolnictwie i na tę kwestię zwracają uwagę wyraźnie częściej niż sympatycy innych partii. Potencjalni wyborcy UP, najsilniej akcentujący konieczność ograniczenia bezrobocia, jednocześnie najczęściej opowiadają się za bardziej skutecznym zwalczaniem przestępczości.

Tabela 2

Które z przedstawionych przez premiera głównych celów do realizacji przez rząd są, Pana(i) zdaniem, obecnie najważniejsze? Proszę wskazać dwie możliwości.	Potencjalne elektoraty				
	AWS	UW	UP	PSL	SLD
	w procentach				
Tworzenie nowych miejsc pracy	60	53	67	61	61
Poprawa sytuacji na wsi i w rolnictwie	46	34	44	84	44
Zwiększenie bezpieczeństwa obywateli, bardziej skuteczne zwalczanie przestępczości	35	40	55	25	45
Naprawa, porządkowanie reform	39	47	21	4	32
Przygotowanie do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	12	19	3	1	7
Trudno powiedzieć	4	3	6	9	4

JAK POPRAWIĆ FUNKCJONOWANIE RZĄDU?

Pytanie to skierowaliśmy do respondentów, prosząc ich, aby wyobrazili sobie, iż są doradcami premiera Jerzego Buzka. Odpowiedzi na to pytanie były całkowicie spontaniczne, chodziło nam bowiem o to, aby ankietowani samodzielnie, bez sugestii z naszej strony, wskazali sposoby poprawy funkcjonowania rządu.

Ogólnie wypowiedzi badanych można podzielić na dwie grupy: pierwsza, zdecydowanie liczniejsza (45%), odnosi się do sposobu rządzenia, druga - dotyczy treści programowych polityki realizowanej przez rząd (22%).

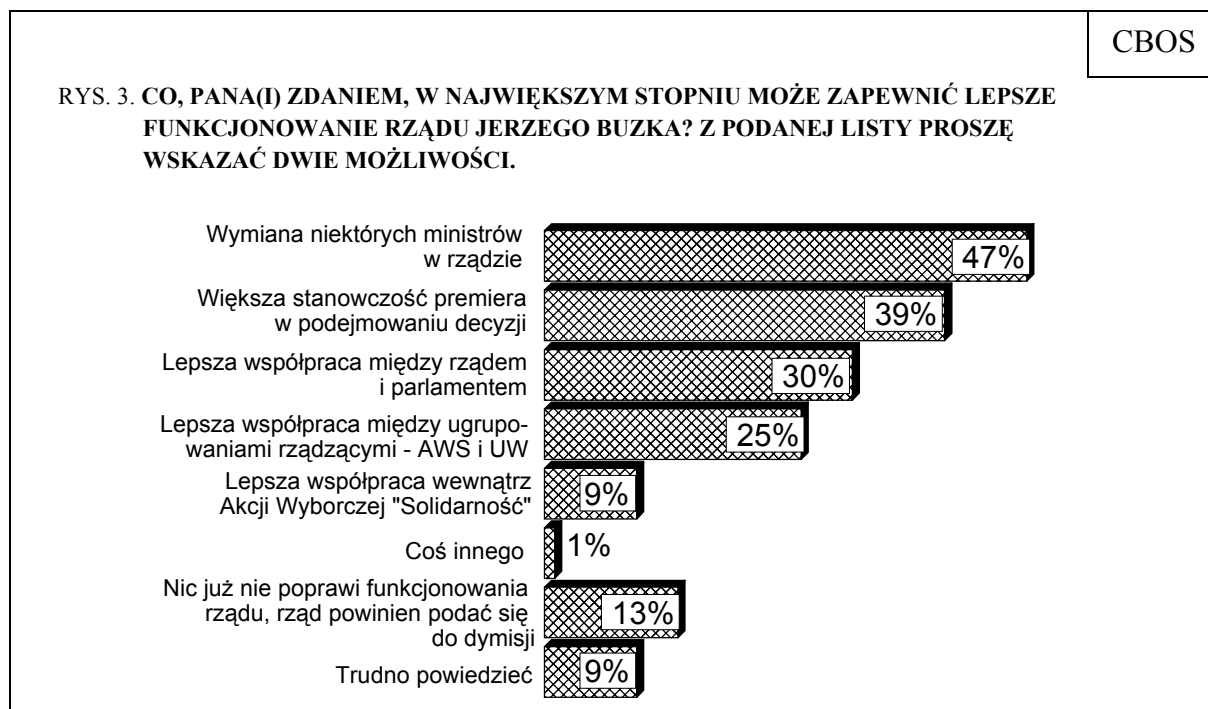
Wśród swobodnie wymienianych sposobów na poprawę działalności rządu respondenci zdecydowanie najczęściej (24%) proponowali przeprowadzenie zmian personalnych w jego składzie i lepszy dobór przez premiera współpracowników: zarówno na stanowiskach ministrów, jak i doradców. Znaczna część osób formułujących tego rodzaju postulaty podkreślała, że stanowiska rządowe powinny być przydzielane według zasady kompetencji, a nie przynależności partyjnej, i wskazywała na potrzebę odpolitycznienia rządu („powinien tworzyć rząd fachowców, a nie koleśków”, „mniej polityki, więcej fachowców” itp.). Drugim najczęściej wymienianym sposobem polepszenia działalności rządu była zmiana przez premiera stylu rządzenia. Miałaby ona (zdaniem 12% ankietowanych) polegać na większej niezależności, samodzielności i stanowczości premiera w podejmowaniu decyzji i na nieuleganiu naciskom politycznym. Ponadto szef rządu powinien (według 7% badanych) wprowadzić większą dyscyplinę w swoim gabinecie, co oznacza m.in. zwiększenie kontroli nad poszczególnymi resortami i bardziej skrupulatne rozliczanie ministrów z ich pracy. Ostatnim ważnym elementem, dotyczącym proponowanych zmian w sposobie rządzenia, którego efektem (zdaniem 4% respondentów) miałyby być lepsze funkcjonowanie rządu, jest poprawa stosunków w rządzie i koalicji: ograniczenie sporów i konfliktów oraz zapewnienie większej jedności i lepszej współpracy.

W drugim nurcie spontanicznych wypowiedzi, odnoszących się do programu politycznego rządu, najczęściej wymieniano potrzebę zwalczania bezrobocia i tworzenia nowych miejsc pracy (7%). Stosunkowo często pod adresem rządu kierowano także postulaty

poprawy warunków życia, zmniejszenia biedy, zwiększenia wynagrodzeń, rent i emerytur (4%). Podobne treściowo, aczkolwiek o nieco innym wydźwięku, były wypowiedzi postulujące prowadzenie przez ministrów bardziej prospołecznej polityki i w większym stopniu kierowanie się wrażliwością społeczną (4%). W tym kontekście mówiono m.in., że rząd powinien słuchać ludzi pracy, a nie bogatych; zapobiegać dysproporcjom w dochodach; zmniejszyć podatki dla najbiedniejszych, otworzyć się na masy pracujące i w większym stopniu uwzględniać ich interesy. Pozostałe oczekiwania badanych w sferze polityki realizowanej przez obecny gabinet dotyczyły przede wszystkim poprawy bezpieczeństwa w kraju (3%) oraz uporządkowania i dokończenia reform (3%). Dość duży odsetek respondentów (12%) negował możliwość poprawy funkcjonowania rządu premiera Buzka, stwierdzając, że powinien się on podać do dymisji.

	CBOS
Proszę sobie wyobrazić, że jest Pan(i) jednym z doradców premiera Jerzego Buzka. Co, Pana(i) zdaniem, powinien zrobić premier, aby zapewnić lepsze funkcjonowanie rządu?	
Przeprowadzić zmiany personalne w składzie rządu , wymianę ministrów; dobrać współpracowników według reguły kompetencji, a nie przynależności partyjnej; ogólnie: dobrać bardziej kompetentnych ministrów i doradców	24%
Premier powinien być bardziej stanowczy, zdecydowany, skuteczny, samodzielny , niezależny, mieć swoje zdanie, szybciej podejmować decyzję, nie ulegać naciskom	12%
Wprowadzić większą dyscyplinę w rządzie , zdyscyplinować ministrów, zwiększyć kontrolę nad poszczególnymi resortami	7%
Poprawić stosunki w rządzie i w koalicji , zapewnić lepszą współpracę w koalicji, jednomysłność, ograniczyć spory i konflikty	4%
Zmniejszyć bezrobocie , stworzyć nowe miejsca pracy	7%
Prowadzić bardziej prospołeczna politykę , kierować się większą wrażliwością społeczną	4%
Poprawić warunki życia , zwiększyć płace, emerytury, renty, zmniejszyć biedę	4%
Poprawić sytuację na wsi i w rolnictwie	3%
Zwiększyć bezpieczeństwo i szacunek dla prawa, zaostrzyć przepisy prawa, kary, poprawić pracę policji	3%
Naprawić, uporządkować, dokończyć reformy	3%
Ogólnie - rząd powinien dobrze rządzić, dobrze pracować, dbać o Polskę	3%
Premier powinien podać się do dymisji, powinien powstać nowy rząd	12%
Trudno powiedzieć	25%
Odpowiedzi na pytanie „otwarte”. Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani w swobodnych wypowiedziach mogli proponować więcej niż jeden sposób.	

Badani proszeni byli również o wskazanie z przygotowanej przez nas listy dwóch czynników, mogących poprawić pracę gabinetu rządowego. Podane przez nas sposoby poprawy działalności rządu dotyczyły ściśle jej funkcjonalnego aspektu i musiały być siłą rzeczy ograniczone do stosunkowo krótkiego wykazu. (Swobodne wypowiedzi badanych odnosiły się nie tylko do funkcjonowania, ale częściowo również do celów pracy rządu.) Spontaniczne opinie ankietowanych na temat sposobów poprawy funkcjonowania gabinetu rządowego były w znacznej mierze zbieżne z ich odpowiedziami na podobne pytanie „zamknięte”. Najczęściej zwracano uwagę na potrzebę przeprowadzenia zmian personalnych w składzie Rady Ministrów (47%) oraz konieczność większej stanowczości premiera w podejmowaniu decyzji (39%). Na lepszą współpracę między rządem a parlamentem wskazywało 30% ankietowanych, a niewiele mniej (25%) akcentowało konieczność lepszego porozumienia między koalicjantami - AWS i UW. Najmniej osób (9%) skłonnych było upatrywać poprawy funkcjonowania rządu w lepszej współpracy wewnątrz samej AWS. Część ankietowanych (13%) wyrażała opinię, że nic już nie poprawi funkcjonowania rządu i w tej sytuacji powinien się on podać do dymisji.



W każdym z badanych elektoratów nieco inaczej rozłożone były akcenty w opiniach o sposobach poprawy funkcjonowania rządu. Zwolennicy UW zdecydowanie najczęściej zwracali uwagę na konieczność poprawy relacji wewnątrz koalicji. Kwestia ta stosunkowo często była również podnoszona przez sympatyków AWS, którzy ponadto wyraźnie częściej niż inni za jeden z najistotniejszych warunków poprawy działań rządu uznawali polepszenie współpracy między ugrupowaniami tworzącymi Akcję. Zwolennicy partii opozycyjnych (PSL i UP) najczęściej mówili natomiast o potrzebie lepszej współpracy między rządem a parlamentem. Opinię, że gabinet Jerzego Buzka powinien się podać do dymisji, najliczniej podzielali potencjalni wyborcy partii tworzących poprzednią koalicję rządową - SLD i PSL. Warto zauważyć, że poparcie dla takiego rozwiązania było silniejsze wśród sympatyków UW niż AWS.

Tabela 3

Co, Pana(i) zdaniem, w największym stopniu może zapewnić lepsze funkcjonowanie rządu Jerzego Buzka? Z podanej listy proszę wskazać dwie możliwości.	Potencjalne elektoraty				
	AWS	UW	UP	PSL	SLD
	w procentach				
Wymiana niektórych ministrów w rządzie	51	40	52	39	51
Większa stanowczość premiera w podejmowaniu decyzji	44	48	38	27	44
Lepsza współpraca między rządem i parlamentem	27	27	53	46	21
Lepsza współpraca między ugrupowaniami rządzącymi - AWS i UW	40	64	34	12	20
Lepsza współpraca wewnątrz AWS	23	9	7	4	4
Nic już nie poprawi funkcjonowania rządu, rząd powinien podać się do dymisji	1	7	6	27	22
Trudno powiedzieć	5	0	0	2	5



Ogłoszenie przez premiera Buzka programu działalności rządu na najbliższe dwa lata zostało przyjęte przez opinię publiczną z dużą rezerwą. Znaczna część społeczeństwa w ogóle nie słyszała o takim planie, a wśród pozostałych osób dominują reakcje obojętności i przekonanie, że nic się nie zmieni. Za najważniejsze spośród priorytetów przyjętych przez rząd uznawano najczęściej tworzenie nowych miejsc pracy i poprawę sytuacji na wsi i w rolnictwie.

Badani sądzą, iż na lepsze funkcjonowanie rządu mogłoby wpłynąć przede wszystkim dokonanie zmian personalnych w jego składzie i podkreślają, że obsada stanowisk powinna się odbywać według zasady kompetencji, a nie przynależności partyjnej. Można zatem przypuszczać, że rozstrzygnięcie przyjęte w aneksie do umowy koalicyjnej, jedynie w bardzo ograniczonym stopniu wychodzące naprzeciw takim postulatom, nie okazało się w pełni satysfakcjonujące nie tylko dla partnerów koalicyjnych, ale również dla dużej części społeczeństwa. Drugim najczęściej wymienianym czynnikiem, który powinien - zdaniem badanych - wpłynąć na poprawę funkcjonowania rządu, jest zmiana stylu sprawowania władzy przez premiera. Z wypowiedzi ankietowanych wynika, iż szef rządu powinien w mniejszym stopniu pełnić rolę mediatora, który stara się uzgodnić swoje stanowisko ze wszystkimi zainteresowanymi, w większym zaś - podejmować decyzje opierając się na autorytecie przynależnym sprawowanemu urzędowi.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Premier Jerzy Buzek przedstawił niedawno "Nowe otwarcie" - program działalności rządu na najbliższe dwa lata. Z jakimi uczuciami przyjął(a) Pan(i) jego ogłoszenie? 1 - Z nadzieją, że będzie lepiej; 2 - Z obojętnością, bo nic się nie zmieni; 3 - Z niechęcią, bo sytuacja jedynie się pogorszy; 4 - W ogóle nie słyszałem o takim programie

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	26	16	40	4	1111
Płeć						
Mężczyźni	13	32	16	34	4	527
Kobiety	15	20	15	46	4	584
Wiek						
18-24 lat	18	19	9	53	1	159
25-34	10	27	7	51	5	196
35-44	16	29	17	34	4	225
45-54	15	29	22	27	7	209
55-64	13	33	20	31	3	132
65 lat i więcej	12	17	20	47	5	190
Miejsce zamieszkania						
Wies	9	20	14	54	3	410
Miało do 20 tys.	17	21	16	40	5	122
20 - 100 tys.	19	34	16	25	6	243
101 - 500 tys.	13	24	23	34	6	187
501 tys. i więcej mieszk.	19	33	12	33	2	149
Wykształcenie						
Podstawowe	9	20	18	48	4	347
Zasadnicze zawodowe	15	21	12	48	4	295
Średnie	16	33	16	30	4	361
Wyższe	17	32	19	27	4	108
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	20	36	16	23	5	81
Prac. umysł. niż. szczebla	15	34	17	26	8	101
Pracownicy fiz.- umysł.	13	27	19	38	3	88
Robotnicy wykwalifikowani	9	33	14	38	6	115
Robotnicy niewykwalifik.	9	26	13	48	5	55
Rolnicy	9	18	15	53	4	56
Pracujący na własny rach.	15	21	23	41	0	43
Bierni zawodowo						
Renciści	13	19	14	48	6	128
Emeryci	12	25	22	37	4	218
Uczniowie i studenci	22	26	3	48	1	77
Bezrobotni	15	20	10	52	3	89
Gospodynie domowe i inni	19	18	16	45	1	59
Pracuje w:						
sferze budżetowej	14	29	19	28	10	124
sekt. państw. publicznym	13	24	19	37	6	94
sp. własc. pryw. i państwa	12	39	15	32	2	89
sekt. pryw. poza rolnictw.	13	32	16	36	3	186
prywatnym gosp. rolnym	11	22	12	50	5	76
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	13	22	11	50	5	170
276 - 399	10	23	18	47	2	123
400 - 549	16	24	21	35	5	240
550 - 799	11	34	19	31	4	170
Powyżej 799 zł	19	31	15	31	4	175
Ocena własnych war. mater.						
Złe	9	20	17	49	5	362
Średnie	14	27	19	35	4	512
Dobre	21	31	7	37	4	236
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	14	24	11	41	10	79
Raz w tygodniu	16	25	12	43	4	592
1-2 razy w miesiącu	9	22	23	40	7	145
Kilka razy w roku	15	30	19	35	2	188
W ogóle nie uczestniczy	6	31	23	34	5	107
Poglądy polityczne						
Lewica	4	28	32	32	3	287
Centrum	14	29	14	40	4	336
Prawica	29	31	8	28	4	263
Trudno powiedzieć	9	12	8	64	7	220

Tabela 2. Które z przedstawionych przez premiera głównych celów do realizacji przez rząd są, Pana(i) zdaniem, obecnie najważniejsze? Proszę wskazać dwie możliwości. 1 - Naprawa (porządkowanie) reform; 2 - Poprawa sytuacji na wsi i w rolnictwie; 3 - Tworzenie nowych miejsc pracy; 4 - Zwiększenie bezpieczeństwa obywateli - bardziej skuteczne zwalczanie przestępczości; 5 - Przygotowanie do członkostwa Polski w Unii Europejskiej

						(%)	
	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	47	61	37	7	8	1111
Płeć							
Mężczyźni	32	47	57	37	9	7	527
Kobiety	26	47	64	37	5	9	584
Wiek							
18-24 lat	35	38	64	32	12	8	159
25-34	31	46	65	33	9	7	196
35-44	36	44	68	36	4	5	225
45-54	26	55	60	36	8	6	209
55-64	27	47	55	54	5	5	132
65 lat i więcej	16	51	50	36	4	19	190
Miejsce zamieszkania							
Wieś	14	68	59	27	3	13	410
Miasto do 20 tys.	28	44	65	36	15	5	122
20 - 100 tys.	36	40	65	36	7	7	243
101 - 500 tys.	38	29	62	47	8	6	187
501 tys.i więcej mieszk.	45	25	55	57	9	3	149
Wykształcenie							
Podstawowe	15	56	60	33	7	12	347
Zasadnicze zawodowe	21	53	65	35	3	10	295
Średnie	41	36	60	40	9	5	361
Wyższe	53	36	54	45	8	1	108
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	50	32	55	48	7	3	81
Prac.umysł.niż.szczebła	50	34	68	31	14	0	101
Pracownicy fiz.- umysł.	30	49	59	34	6	11	88
Robotnicy wykwalifikowani	31	50	69	36	2	5	115
Robotnicy niewykwalifik.	21	42	64	44	7	9	55
Rolnicy	1	95	50	35	2	7	56
Pracujący na własny rach.	43	35	54	48	10	4	43
Bierni zawodowo							
Renciści	17	51	60	36	4	14	128
Emeryci	20	52	52	43	4	12	218
Uczniowie i studenci	48	25	61	33	21	3	77
Bezrobotni	18	52	69	28	7	11	89
Gospodynie domowe i inni	26	40	75	27	6	11	59
Pracuje w:							
sferze budżetowej	40	33	57	48	10	5	124
sekt. państw., publicznym	32	40	69	33	4	11	94
sp. własc. pryw. i państwa	37	45	71	37	7	1	89
sekt. pryw. poza rolnict.	37	45	60	39	9	4	186
prywatnym gosp. rolnym	5	93	48	32	5	6	76
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	21	57	66	26	5	11	170
276 - 399	22	55	65	34	5	9	123
400 - 549	29	50	60	37	6	7	240
550 - 799	24	45	62	48	8	5	170
Powyżej 799 zł	38	35	59	46	12	4	175
Ocena własnych war. mater.							
Złe	24	51	63	31	6	11	362
Średnie	29	48	58	39	5	8	512
Dobre	34	38	62	43	12	4	236
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	33	48	55	37	7	8	79
Raz w tygodniu	25	52	62	34	4	10	592
1-2 razy w miesiącu	27	49	58	46	6	5	145
Kilka razy w roku	33	38	64	39	13	5	188
W ogóle nie uczestniczy	40	31	56	41	14	8	107
Poglądy polityczne							
Lewica	32	44	62	43	8	5	287
Centrum	28	53	61	35	7	6	336
Prawica	34	44	60	43	8	4	263
Trudno powiedzieć	18	46	59	27	3	22	220